

# SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemam za avstrijsko-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrto leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld. za četrta leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. za mesec, po 10 kr. za četrta leta. — Za tuju dežele toliko več, kolikor poštnina znaša.

Za oznanila plačuje se od četristopne peti-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.  
Dopisi naj se izvole frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. Uredništvo in upravištvje je v Franu Kolinanu hiši, "Gledališka stolba".

Upravištvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t.j. vse administrativne stvari.

## Trst—Genova.

(Politično premišljevanje.)

### II.

Velikonemci in njih pristaši v jednomer zatrjujejo, da nameravana stacija za nemško trgovino skozi Trst na vzhod je jedno občegospodarskega pomena. Ko bi bilo to res, potem ostane tektika večine avstrijskih nemških listov še vedno čudna. Kako se vedejo ti časniki, kendar bi jim bilo zagovarjati gospodarske interese naše države nasproti Nemčiji? Znano je, da traja nemška zveza z Avstrijo že več let; a ob jednem tudi vemo, da je ves ta čas Bismarck v gospodarskem oziru na Avstrijo budo pritiskal, in je morala poslednja neugodne kupičiske razmere prestajati nasproti Nemčiji. Te razmere se do današnjega dne za Avstrijo bistveno neso spremenile, in leto za leto odpadejo vsled teh neugodnosti budi davki iz Avstrije na korist Nemčije. A avstrijski nemški listi nasproti takim razmeram skoro brezijem o molče in na očitanju vselej odgovarjajo, da je treba strogo ločiti narodnogospodarske od političnih interesov, Avstrija pa da je z Nemčijo samo v politični zvezi. Tedaj ti časniki dajejo izrečno Bismarcku dvoji obraz vsaj Avstriji nasproti; a zdaj kar najedenkrat tega Jana pozabljojo ter zahtevajo, da Avstrija mora ustrezati Janu politiku tudi kot vrhovnemu nacionalnemu ekonomu Velike Nemčije. Ti listi obsojajo kot velezdajnike one avstrijske organe, katerim je državni interes Avstrije v prvi vrsti na srci, in kateri ne morejo po svoji vesti odobrevati vsega, kar Bismarck nasproti Avstriji ukreplje. Velezdajstvo je očitati ravno narobe enim prusaskim služabnikom, ki nimajo besedice proti temu, da Nemčija od nas na milijone pobira kljubu politični zvezi, v tem ko bi vendar taka zveza vsaj vsled dostojnosti zahtevala, da se preočitno nerazmerje v kupičiskih pogodbah poravnava. Ravno o tem pa, da so iste prusofiline avstrijske novine tolik hrup zdaj zagnale, tiči opravičena sumnja, da namerava Nemčija sebi s Trstom pridobiti več, nego samo gospodarski dobiček. Prusofili so se pa pokazali ob tej priliki tudi organi Taschejeve vlade, celo taki, o katerih se ve, da so direktno v službi sedanja vlade. Od kod imajo oficijozi listi povodov in uzrokov, z jednako močjo in vztrajnostjo trobiti

v isti rogu, kakor listi nemških nacionalcev? Od kod to, da se potezojo za velikonemške interese celo organi naše zunanje politike? Vsaj posledoja si mora tudi v glasilih ostati dosledna, tedaj tudi od Nemčije o pravem času zahtevati ugodnejših gospodarskih pogodb. Take doslednosti pa ne zapazimo v organih ne zuaanje, ne notranje politike. Tu je zopet očiten dokaz o resnici, da vladno časopisje je v Avstriji v judovskih rokah, katere služijo objednem raznim gospodom. „Parlamentär“ po pravici tudi Taaffeju očita, da si v tem oziru madeža prejšnjih vlad neče izprati, ko nastavlja jude na čelo svojih organov.

Avstrijski prusko-nemški listi pa kažejo v našem slučaju čudovito nedoslednost tudi nasproti Irredenti in Italiji v obče. Saj vedo tudi slovenski bralci, da nemškonacionalni listi Italijo ob vaki priliki močno zagovarjajo, in da so ob sklepanji tako imenovanega prijateljstva Avstrije z Italijo tako rekoč posledno za prvo snubili v najbolj laskavih člankih in priporočilih. A zdaj isti organi prezirajo gospodarske težnje toliko ljubljene Italije, katera se očitno za Genovo poteza. Nemškonacionalni listi pa tudi avstrijske Lahe in v obče tudi Irredento podpirajo, sosebno da postopanje poslednje, kolikor in kjer morejo, zakrivajo in lepošajo. Zdaj pa so avstrijski Velikonemci popolnem pozabili svojih zvestih tovarišev, kateri bi konečno Bismarcka rajši takoj potopili, nego da ga vidijo vodo kaliti v Trstu. Hej, prijatelji ali „compagnia bella“, kakor se izražate, kje ste pozabili svojo vzajemnost.

Torej smo zadnjič prav trdili, da Velikonemci so še vendar kos lisičnosti Irredente, katero v politiki vedno za nos vodijo. Pa prijatelji s severja in juga se še združijo in se družijo tudi v zahtipnem razporu, kadar je treba Slovana tlačiti, in v resnici tudi tě dñi je v jednih in istih listih brati nejednost Velikonemcev in Irredentovcev glede na lastne direktne interese, jednost pa gledé na postopanje proti Slovanom.

Po vsem tem je spoznati, kako velikanski je aparat, ki služi Bismarcku v Avstriji; vse se zgane, kakor v umetnem stroji, kadar ona aparat vzdigne za kakoršne koli namere. V jednem tednu je možno Nemčiji v Avstriji tako imenovan

mnenje spremeniti in pridobiti na svojo stran. Iz tuj razgovorjenega slučaja je pa tudi razvidno, koliko veljajo tako imenovane prijateljske zveze različnih držav; po tem slučaji soditi spravi Nemčija, če se ji zdi potrebno v malo dneh pol Avstrije v svoj tabor. Kako pa je Avstrija za ta del slabo organizovana, ko ji odrečeo še one moči, katera se ma vzdržuje; in kako so slabo organizovani še je Slovani, kateri nimajo v Avstriji nobenega središčnega glasila, ki bi njih zagovore raznašal tudi zunaj meje naše države. Glede na naše splošne opomnje bi bil pač že čas, da se Slovani osnujejo in potem krepko vzdržujejo na Dunaji ali nemški, za na zunaj pa morda ravnootako primerno francoski pisani list. Naš slučaj pa ob jednem daje nálogo državoborski večini, delati na to, da vlada svoje časopisje v vodilnih močeh prestroji, ker drugače vlada v tem oziru ni vredna krajcarja posebne podpore.

Da se k stvari povrnemo, je izvor sedanjega hrupa, naj se nanaša samo na gospodarske ali tudi politične ozire, kako pomenljiv, in v tem je treba tičke poznati od prej za jednake primere. Morda ni hiperkritično, če mislimo, da načrti tudi za parniško zvezo Velike Nemčije skozi Trst so bili že zdavnata dogotovljeni, in je Stuttgartska trgovska-obrtniška zbornica samo formalno in na videz začetek vsega družega. Kupičiske zbornice — tako naj bi mislil svet — so politično bolj ali manj indiferentne; Stuttgart je nekoliko oddaljen od Berlina, in tudi so nemški kralji manj sumljivi, če oni ali če se v njih državicah kaj sproži. Ergo je sprožena misel Stuttgartske kupičiske zbornice za peticijo na velikonemški državni zbor popolnoma nedolžna v političnem oziru. Nedolžni stvari pa se sme pridružiti celo kak Bismarck in potem njegovi pomagači. Kljub temu nesmo še konec dni, ali ves ta slučaj živo spominja na rojstvo sedanjega velikonemškega cesarstva. Tudi takrat se je stvar zasukala tako, kakor da bi bil sedanji bavarski kralj prav za prav prvi povod dal, da se je ustanovilo cesarstvo nemške države, v tem ko je vendar misliti, da formalni akt je bil le nasledek dogotovljenim prejšnjim nameram. Po tem takem je vedenje, kakor da bi se gledé na Trst ne bilo še nič sklenilo, da je treba čakati sklepov nemškega državnega zpora ali celo

## LISTEK.

### Osobna verésija (kredit) z ozirom na socijalno reformo.

Clen 1. Zaupanje stavljeno v osobnost posameznega človeka gledé bodočega plačila — katerega še sedaj ne more ali neče poravnati — imenuje se osobna verésija ali navadno povedano: personalni kredit. — A moderna verésija jemlje v poštov osobo tistega, kateremu se je posodilo, ter ihče po sredstvih, po katerih se osigura dolžnikova odvisnost (od upnika).

Te naredbe razumevajo se po ustrojstvu menice, katera je v modernej družbi postala nekako dolžno pismo, po katerem izražamo gledé na zameno blaga sploh te obljudljeno bodoča plačilo — potrdilo dolga.

Menica služi nam v javnem življenji slično papirnatemu denarju, kateremu tem laže zupaš, čim večilo ljudij ga je podpisalo — ter s tem proglašilo ga plačilnim sredstvom.

Ker pa imajo taka dolžna pisma v menični po-

dobi poseben privilegij glede sigurnega plačila in pomoči od sodišča, če se ob pravem času re plačajo; — poseben privilegij, dovoljujoč v prvej vrsti posebne pravice onim, kateri imajo menice v rokah, — postale so te tudi v tem času verésijska sredstva, in oni, kateri je takšno pismo podpisal, dobijo lažje denarja, nego oni, kateri ga neče podpisati.

Tudi prave menice in trgovske nakaznice v podobi menic, imele so od pamtiveka prednost radi ostrosti in bitro izterjane plačitve; in umevno je pri trgovinskih razmerah prejšnjih vekov, da je sleherao trgovšče odločno branilo, na javnih sejmih glede blaga in plačila v to svrhu sklenene pogodbe. Kostnata se nam dozdeva ta naredba, ker se je pri tačasnih odnošajih trgovec lahko umaknil s sejma, ter tako se plačitvi odtegnil: nagodba je bila taka, da se je terjatev, kolikor možno, hitro in ostro izterjala, se ve da brez dolžnikovih ugovorov proti obvezni.

Novejši vek se je isto tako oklenil meničnih pravic, dasiravno so se bile razmere od tedaj silno spremenile; še več — pomnožil in razširil jih je: ustrojil je privilegiran sodski red glede izterjavanja meničnih dolgov, kateri dovoljuje zarubiti pre-

ce celo dolžnikovo premičino, ter razpolagati vrhu tega z dolžnikovooso.

V Avstriji se je poslednja naredba odstranila še le vsled zakona od 4. majnika 1868, po katerem se ne sme dolžnika priprijeti niti za menične, niti zradi drugih terjatev v denarji.

Omenjena pravica je jednakov veljavna zoper slehernega, kateri se je bil poprej kot menični posestnik podpisal, ter menico porabil mesto plačila. Menici dovoljen privilegij pak razširil se je še toliko, da zarubi upnik dolžnika tudi pred zapalim obrokom, kedarkoli se je navidezno dolžnikova verésija ter zauplivost v njegovo osobo omajala.

Jednaka pravica preti tudi vsacemu prejšnjemu meničnemu posestniku, ako je namreč na menici podpisani dolžnik odrekel potrdilo dolžniške zaveze s posebnim podpisom; iz česar je razvidno, da je vpeljal moderni svet menico kot dolžno pismo v javnost in promet, ne da bi zato trebalo posebne dolžnikove obvezne ali dolga sploh. Pri takošnih privilegijskih postala je toraj menica sredstvo, po katerem je možno začasno dobiti denarja na osobbo. Menica se toraj lehko zelo daleč razširi in vpliva, ker ima kot verécijski papir svojstvo, da sleherni,

posvetovanja v Berolinskih najviših krogih, samo in golo pesek v oči, kateri zadene pa samo mali naivni svet. Tak hrup s tolikim aparatom se ne vzbuja za negotovosti, najmanj pa za malenkosti, in da to ni malenkost, je razvidno celo iz razgovaranjan, vsled katerih se neki prijateljska vez Nemčije z Italijo ruši, in da namerava celo neki minister v Italiji odstopiti.

Da je stvar gospodarsko odvažna, je gotovo; da pa ima tudi političen pomen, je iz naših pojasnil bolj nego verojetno. Nam pa ne ostaje tukaj družega kakor še nekoliko posledice poštovati. Kajti ubraniti sa velikim silam ne moremo, tudi mora biti naši državi bolj mari, da se ne zaplete, nego malemu narodu, kateri se mora višim sklepom uklanjati.

## K novemu vojinskemu ministru francoskemu.

Vprašanje, kdo v francoskem ministerstvu ima portfelj vojinskih stvari, bilo je političnim, diplomatskim krogom zlasti izza 1870. leta zategadelj zanimljivo in važno, ker se je od dotednega odgovora dalo sklepati na bolj ali manj napeto razmerje med Francijo in Nemčijo. Imenovanje generala Levala najnovejšim vojinskim ministrom, pa spremila ta prikazen, da je obrazloženo v prijazniših zvezah, ki so zadnji čas navstale bile med francoskim in nemškim kabinetom, da se je baš zaradi tega zgodilo, ker je vojni minister general Camponon obe očesi imel obrnjen na nemškega soseda, ker se pa ni hotel ozirati tudi na potrebe, ki krepko trkajo na duri Francije vsled vprašanja tonkinskega.

Novi vojni minister obeta, da ekspediciji storil nagel in zmagoval konč, v kratkem odpisuje 20.000 mož in skrb ga bode, da se za ugodnega vremena Tonking posede. Tudi proti Kitaju bode pričeli drugo peti in vrgel ga bode na pravo bojišče, če si "sinovi nebeškega kraljestva" še o pravem času ne premislijo, se ne uklonijo prerojeni energiji Francozov.

Dolgo se je prvosrednik Jules Ferry pomisljal, predno se je odločil za novega vojnega ministra, generala Levala. Ferry stoji trdno, a krog njega se sodelavci njegovi v jedno mer preminjajo. Dve leti živi Ferryjevo ministerstvo, a najnovejše imenovanje je v njem že šesta premembra. V 22. dan februarja 1883 porojeno, imelo je že v juliji istega leta novega pomorskega ministra, septembra meseca pa se je znani general Thibaudin umaknil drugemu vojinskemu ministru, generalu Campononu. V novembру 1883 ostavi Challemel-Lacour vnanje ministerstvo in ker Jules Ferry nema nobenega pripravnega naslednika odstopivšemu ministru, prevzame sam vnanje stvari in na svoje mesto pokliče za naučnega ministra poprejšnjega ministra Fallièresa. Trgovski minister Herisson bil je peti, ki je odpadel; nadomestil ga je Rouvier. Sedaj pa je Campononu naslednik postal Leval. Kmalu pa bi bilo šlo še v sedmo. General Leval si je bil namreč izgovoril, da se tonkinska ekspedicija, ki jo je doslej vodil pomorski minister, izroči naravnost njemu; to pa je pomorskega ministra Peyrona peklo in kmalu bi bil šel za Campononom. Teda premislivši si to stvar, rajši čaka, kaj ne te premembe porečeta zbornici. Da to

uporabivši ga, tudi porok plačitvi. Sigurno je tudi, da će bi ne bilo takšnih meničnih privilegij, da bi se ne razpečalo toliko blaga na verésiju: kajti verésija proti menici je očito najvarnejša, ker obljubi dolžnik svojo last in osobo po menični obvezni; — potlej pa, ker menico prejemnik lehko kot denar porabi, bodi si, da jo naprej proda ali pa ž njo kak dolg poravna.

Nasprotno pak je ravno tako razvidno, da bi ne ponehala verésija, če izmre promet v blagu proti verésiji; ne, niti dokazano ni, da pospešuje v resnici promet proti verésiji verésiju samo, ter da je li proizvodstvu v obče ugoden.

Resnično je, da se vrši več in gotovo največji del celega svetovnega prometa v blagu kar naravnost v gotovem plečilu; na svetovnem tržišču Londonskem in v vseh poglavitejših tergoriščih sveta, prodaja se blago izključljivo v gotovini ali vsaj ne brez primerne varnosti prodajalčeve; zaupa se k večemu toliko, da se glede kupljenega blaga kratek odmor dovoljuje.

Kupovanje in prodaja proti verésiji ni ondi nič menj čislana, kar je gotovo znamenje poštenosti. Faktum je dalje, da je v najzgodnejših zgodovinskih dobah kupovanje na verésijo čisto nena vadno

večno preseljevanje premierju ni prijetno, to je jasno, a politika je tako veleta.

Tudi Camponona ni bilo lahko odsloviti. Kot "vojni minister Gambettov" bil je v velikih časteh zlasti pri "republikanski uniji", tudi si je bil general pridobil v svoji službi znamenitih zaslug. V tonkinski stvari pa je imel svojo glavo, še vlaško pomlad dovoljeval je samo 6000 mož za ekspedicijo, to pa je opravičeval s tem, ker bi večja krdela odposlancev napravila veliko zmešljavo v organizaciji suhe vojske, kar bi se za Francijo pokazalo preusodo za časa eventualne mobilizacije. Ker bi za posebno od Camponona predlagano kolonialno vojsko bilo preveč stroškov, a premalo časa, pomagal si je Ferry, kakor je vedel in znal. Skušal je opraviti z množico vojakov, ki jo je dovolil vojni minister in pridobil je kamoro za politiko represalij nasproti Kitaji. Toda ta politika ni rodila sadu in čedalje bolj težavno je bilo stališče Ferryjevo in njegovega ministerstva. Zbornični votum z 29. dne novembra prošlega leta pa je zahteval, da je tonkinski aferi storiti kraj in konec. Ker pa general Camponon še ni hotel poslušati glasu politične te situacije, prislo je torej do tega, da je dobil generala Levala za naslednika.

Novi vojni minister je najspodbudniši general francoski, v časteh kot vojak, kot uradnik in organizator. Bil je že poprej bližu, da postane vojni minister, toda bil je prepoln popravljinih idej, bil je samo vojak, ne tudi politični strankar, kar ga je mnogim kazalo kot orleanista. Vse bolj popularen bil je general Camponon, zato je tudi prvstvo imel, in če se je sedaj onemu umakniti moral, je to znamenje, da zahteve politične večkrat odstrenijo osobne in fakcijozno pomicljaje.

Kar se tiče generala Levala in njegovega stališča za revanche-politiko, gotovo je to, da se bode tudi on oziral na vzhodnjo stran Francije; vendar pa so stvari sedaj tako nanesle, da poslej tudi v francoskem vojinskem ministerstvu ne bode vladala samo jedna ideja, ideja maščevanja, katerej je Camponon žrtvoval svojo službo in tonkinske stvari, nego se bode gledalo tudi na to, da se ustreza zahtevam splošne politike. Zadnji čas se je pokazalo dovolj znamenj, da je Jules Ferry popustil idejo osvete v političnem oziru; ker pa se je sedaj tudi znebil ministra, ki se je tonkinski aferi zategadelj protivil, ker je hotel vso vojsko imeti pripravljeno za boj proti Nemčiji, dokazuje nam s tem, da je idejo osvete zadušil v sebi tudi v vojaškem zmislu. V Francozih pa to nema posebne cene, in če tudi jih je premier temu novemu okusu nekoliko privadil, ker že dalj časa hodi z Nemčijo jedno politično pot, če prav tudi v Franciji vedo, da se je Evropa zaročila proti sleherni vojni, vendar narod francoski svojega sovraštva do Nemčije zatrepi ne more in še zmirom je vprašanje, čepravo postopanje bode v prihodnje bolj opravičeval, — Ferryjevo in Levalovo ali marveč Campononovo.

## Politični razgled.

### Notranje dežele.

V Ljubljani 12. januarja.

V državnem zboru pride v prvih dneh meseca februarja na vrsto predloga o uredbi duho-

bilo, a da se je navzlic temu zamena blaga prav povoljno vršila, ter da se je menica, se ve da ne v denašnji obliki rabila v bistveni prospeh trgovinstva.

Če se tedaj vrši zamena blaga točno brez verésije, tak ni nikakor umljivo, da se verésiske izjeme še na poseben način odlikujejo (privilegirajo): da se namreč verésija lehko s papirčkom nadomestuje, kateri kupca ali dolžnika razen več, nikoli popolnem sprejete svote tudi glede osobe obvezuje.

Verésija proti menici je tedaj v obče škodljiva in krivična, ter služi izrečeno le meničnemu prejemniku, kateri si po njej precej lahko denarja preksrbi ali pa si dolžnikovo osobo zagotovi. Ako je že tedaj prodaja blaga proti verésiji, zavarovana z menico, neobhodno potrebna, vendar ni nikakor menični privilegij opravičen.

Pri tem pa ne obsojamo brze in hitre izvršbe, katera je izključljivo menici dovoljena, temveč nasprotno zahtevamo, da zadobi vsakatero dolžno pismo neplačano ob zapalem obroku menici jednak pravico in najčeščejši izvršetek, izvzemši se ve da pravico do dolžnikove osobe in svobode, katera se ne bi smela nikoli in pod nobenim pogojem za dolžne obvezne omejati.

(Dalje prih.)

venske plače. Ta stvar že dolgo čaka rešitve in letos konci dobe sedanjega zборa se bode tedaj rešila.

Češki volilni komitet za Brnsko trgovsko zbornico je sklenil pritožiti se pri upravnem sodišči, da so se volitve ovrgle, in hkrat naprositi vlado, naj počaka z razpisom novih volitev, dokler o tej pritožbi ne razsodi upravno sodišče. Nadalje je sklenil komitet obrniti se do českih poslancev, da interpelujejo o tej stvari vlado. — Volilna komisija je v soboto imela prvo sejo, odkar so se ovrgle volitve. Prvosrednik, namestništva sovetnik, Schröter prečital je ministerski ukaz, ki veleva razpisati nove volitve. Češki članji so ugovarjali, da ne bi bilo ministerstvo smelo razpustiti zbornice, pa na njih ugovor se ni oziral. Potem so predlagali, da se počaka z razpisom novih volitev, dokler upravno sodišče ne razsodi, je li smelo ministerstvo ovreči volitve ali ne. Tudi na to se komisija ni ozirala, kajti v njej odločuje glas vladnega zastopnika, in sklenila je razpisati volitve. Dan, kdaj bodo volitve, se pa še ni končno določil.

V klubu narodne stranke Hrvatske je nazznani ban, da vlada pomoli predloži saboru predlogo o reorganizaciji politične uprave, potem o razobremenjenju občin, kolikor je mogoče. Potem bodo vlada izdelala nov volilni red. — Razmere v saboru postajajo vedno neznenajše. Večina kaže povsod svojo moč. Poslanca Pisačića je izključila za dvajset sej, ker je razdalil saborskoga predsednika. Zagrla je pa nujnost predloga Davida Starčevića, da sabor protestuje proti temu, da se je poslanec Radošević, ki je bramboški častnik, zaradi svojega delovanja v saboru poklical pred vojaško častno sodišče, ne da se bil zato poprej vprašal sabor. S tem se je rušila imuniteta deželnega poslanca, in dolžnost sabora bi bila proti takim slučajem se odločno ustaviti, naj pripada dotični poslanec večini ali opoziciji. Međi srbskimi poslanci se kaže nevolj, da se zakon, ki ima varovati pravice Srbov na Hrvatskem tako dolgo ne predloži v sankcijo. Dosedaj je srbski klub podpiral vlado, nadejajoč se, da se bode ta ozirala na srbske želje. Ker pa vlasa tega ne stori, začenjajo ti poslanci premisljevati, bi li ne bilo bolje, ko bi kazali manj gorečnosti za njo.

Međi Rumuni na Ogerskem in Sedmogradskem se je začelo živahnino narodnostno gibanje. Njih listi zahtevajo, da se na Sedmogradskem na državne stroške osnuje rumunsko vsečilišče, in povdarjajo, da državni zbor ne more rešiti narodnostnega vprašanja, temveč mora to storiti narod sam "z družimi sredstvimi". Sausali so se sporazumi s sedmogradskimi Saksouci, da bi se skupno borili proti Madžarom, a ta poskus se ni posrečil. Nemec nikjer neče podpirati nikake druge narodnosti, tako tudi na Sedmogradskem Rumunov ne.

Berliner Tagblatt, najbolj razširjeni list Nemčije pravi k vprašanju: „Trst ali Genova“ to je: „Prepir, se li Berlin odloči za Genovo ali pa za Trst kot bodoče izhodišče namenjani nemški parobrodski progi po Tihem oceanu, vrle veliko bolj v Italiji, v Švici in v Avstro-Ogerski, nego li pri nas doma na Nemškem. Ta čas usoda parobrodskie predloge v državnem zboru ni še čisto niti dočlena, brez dvojeva pa se bode zgolj z ozirom na gospodarske koristi Nemčije izbiralo mej Genovo in Trstom. Vendar se bodo morali prevažni, do slej še neznanii uzroki navesti, da se pokaže, je li Trst ugodni mimo Genove za Nemčijo. Mi smo torej zelo hladni za vse izjave, dohajajoče z Dunaja itd., ki hotejo prikupiti nam Tržaško mesto. To se ve, da ne cenimo nizko političnega pomena, ki bi ga izvolute Trsta v sebi imela; leta bila bi nekakšna ilustracija za misel gospodarske zaveze mej Nemčije in Avstro-Ogersko, misel, o kateri se je že mnogo govorilo, seveda bolj v zlatih sanjah, kot v živi resnici.“ Ne verjamemo, da „Triester Tagblatt“ ponatisne tudi to izjavo, da si se baš on čudovitega mojstra kaže v zbiranji člankov in notic, ki se tičejo tega vprašanja! Mi imamo pripomniti samo to, da se nemci v rajhu vidijo bolj odkritosrčni, kakor Nemci avstrijski. Sicer pa „Berliner Tagblatt“ dosledno povdarja, da Nemčiji bolje kaže Genova, nego Trst. To je pa tudi res, da uredniki njegovi ne hodijo še v šolo pri Tržaških nemških listih.

## Vnajanje države.

V bolgarskem sobranju je poslanec Ciočkov interpeloval vlado o makedonskem gibanju, sklicevajoč se na 25 član Berolinske pogodbe. Vprašal jo je, ali je kaj znanega o grozodejstvih v Makedoniji, in kakke naredbe so se že storile za varstvo makedonskih Bolgarov.

V nemškem državnem zboru je v petek bilo posvetovanje o dovolitvi 150.000 mark za preiskovanje Afrike. Dotični odsek je nasvetoval, da se za jedno tretjino pomanjša dotični znesek. Državni kancelar se je potegoval, da se v to dovoli polnih 150.000 mark, in navajal važnost te zadeve za Nemčijo, a ni mogel preveriti večine zebra in stvar se je še jedenkrat izročila dotičnemu odseku. — Komisija državnega zebra, katerej se je izročila predloga o subvencijonirane parobrodne vožnji, imela je v petek sejo, in se posvetovala ali ne bi se izbral Trst ali Genova za pristanišče nemškim parobodom. Več članov je ugovarjalo sploh, da bi se kako laško ali avstrijsko pristanišče izbralo za sedež temu nemškemu parobrodnemu društvu. Omenjalo se je, da ne bi bilo pametno podpirati dru-

štvo, ki bi prevažalo tudi mnogo švicarskega in avstrijskega blaga, ter tako podpiralo švicarsko in avstrijsko trgovino. Jeden poslanec se je potegnil za Genovo, ker je bliže južnih nemških držav kakor Trst. Nazadnje je komisija izvolila podkomisijo, da bode pretesovala to stvar.

Turške oblasti so baje prišli na sled čerkeškej zaroti. Turška vlada je v velikih skrbeh, ker je mnogo visokih dostojarstvenikov, celo načelnik policije, čerkeške narodnosti. V Čarigradu samem je nad 30.000 Čerkesov, ki so se priselili iz Rusije. V provincijah Nikodemija, Brussa in Valikeser Čerkesi nečejo priznavati turške oblasti. Sploh se Čerkesi malo brigajo za turške urade in ukaze ter slušajo le svoje načelnike.

Mej Kitajem in Francijo bodo prišlo do prave vojne. Diplomatična zveza se bodo kmalu pretrgala, če se še ni kajti ministerski predsednik in minister v njejih zadovoljstvu. Ferry zaukazal je vsem diplomatičnim poverjenikom in konzulom francoskim v Kitaji, da imajo ostaviti svoja mesta in vrniti se v Francijo.

Kakor poroča nek francoski list, vrše se sedaj dogovori mej Pariško, Dunajsko, Berolinsko in Petrogradsko vlado zaradi identične note, s katero bodo te vlasti odgovorile na angleške predloge o rešenji egiptovskega vprašanja. O vspehu teh dogovor je nič znanega.

## Dopisi.

Iz Ptuja 11. januarja, [Izv. dop.] (Raznoverstnost.) Nekdo se v denašnjem listu pričuje zavoljo slovenskih menic, pozabi pa da naglost ni dobra. Gospod dopisnik izvedite, da jih tudi pri davkariji ni, akopram je tem zaukazano, da se imajo do 1. januarja 1885 leta z menicami s slovenskim tekstrom preskrbeti, da jaz celo trdim, da do danes že nobena davkarja na slov. Štajerskem nema tacih menic. Vsaj ti gospodje ravnajo, kakor jim ljubo, voljo ministru spolnovati to ni ravno vedno treba. Ako se Nemec recte nemčur pritoži zavoljo davčnih knjižic z nemškim-slovenskim tekstrom, takoj dobi knjižice s samo nemškim tekstrom, slovenska stranka pa je že pred pol letom zahtevala knjižice s slovenskim tekstrom, a do danes jih še nema, pa jib menda tudi nikdar imela ne bode. Se ve da pritožba nemčurja je bolj opravičena nego Slovenca.

Našemu poštarju je tudi vse dovoljeno. Njemu namreč ni treba imeti tiskovin v obeh jezikih, akopram mu je c. k. poštno ravnateljstvo zaukazalo, da se mora s tacimi tiskovinami preskrbeti. Ravnateljstvo ravna, poštar pa obrne. Zaman je vsaka pritožba od naše strani, ne pomaga nič, kajti gospod poštar je vsegamogočen v svojih tiskovinah.

Ali hočemo o pačenji imen na naših zemlj. knjižah govoriti? O teh pa le tiko, kajti ta pisava je že tako razaljiva za vsacega posamičnega Slovence, da, za celi Ptujski slovenski okraj, da nam o tej stvari ni možno pisati. To je že gnušno. In vse te krivice moramo Slovenci nolens volens mirno prenašati, kajti nikdo noče črhni besede za nas.

Iz Ptuja 10. jan. [Izv. dop.] (Dr. Kleinsasser.) V neki meščanski hiši je zbolel otrok na vratni bolezni. Vračnik ga je na davici (difteritis) zdravil, in je ta slučaj tudi politični sodniji na znanje dal. Okrajni zdravnik ima dolžnost tak slučaj preiskati in potrebno ukreniti. Kaj pa je gosp. dr. Kleinsasser storil? Mestne policije je poslal, da bolnega otroka pregledajo in mu o bolniku in bolezni poročajo. G. dr. Kleinsasser je namreč tudi v mestnem odboru, in si to oblast nad policiji privoljuje. Ko pa mestni župan to zve, mu nedostatnost tega postopanja očita, in ga opomni, da je on kot okrajni zdravnik za to postavljen, konstatovati, na tem da je bolnik bolan, in da bi to zlorabljenje policajev utegnilo nevarne nasledke imeti. Še le sedaj si je g. dr. Kleinsasser pogum vzel, da je bolnega otroka osebno pregledal. Konstatoval je, da otrok ni za davico bolan. Vendar je otrok hitro potem umrl, in g. dr. Kleinsasser je naročil, da so ga morali biti v mrtvašnico odpraviti. — Za neke dni je tudi otrok tukajšnjega policaja na vratni bolezni zbolel in tudi umrl, ali na davici? To naj Ptujski — policaj konstatauje. —

## Domače stvari.

(Pesniku Simonu Gregorčiču) odposlal je g. Vaso Petričič, kot predsednik prvemu „zabavnemu večeru“ naslednje pismo:

Velecenjeni gospod!

Pisatelji, narodnjaki in odlični meščani Ljubljanski, zbrani dne 3. t. m. pri prvem „zabavnem večeru“ v Ljubljanski čitalnici pooblastili so me, na-

znaniti Vam, da smo na napominanem „zabavnem večeru“ sklenili jednoglasno z ozirom na premnoge zasluge Vaše za slovenski narod, pozdraviti Vas prav udano in Vam izraziti neomejeno ljubezen in spoštovanje svoje. Posebna mi je čast, da se smem ob jednem kod podžupan Ljubljanski udano pokloniti Vašemu geniju, kiečoč Vam v imenu „zabavnega večera“ in mesta Ljubljanskega: naj Vas nam Bog ohrani še mnogo, mnogo let na čast in slavo milemu narodu našemu!

V Ljubljani, dne 4. januvarja 1886. leta.

Z odličnem spoštovanjem

Vaso Petričič,  
predsednik „zabavnega večera“ in  
podžupan Ljubljanski.

(„Zabavnega večera“) preteklo soboto udeležilo se je 43 gospodov. Predsedoval je g. dr. Vošnjak, berilo pa je imel g. R. Bežek, ki si je izbral tako prikladen predmet, da smo temu berilu drage volje dali prostora pod črto. Ostali del večera izpolnjeval se je raznimi nagovori in petjem. Slednje bilo je posebno izborna, kajti peli so gg.: Pribil, Štamcar, Valenta in Noll. Z veseljem pozdravil se je sklep, storjen v pevskih krogih: da pojde letos 16—20 najboljših pevcev v Prago ter bodo ondu in po drugih českih mestih dajali koncerte na korist raznem zavodom. Da se ta misel izvede, pričelo se je takoj nabiranje doneskov, katero se bodo tudi v bodoče nadaljevalo.

(Ljubljanski mestni zastop) prosil je mestnega zastopa v Pragi, naj mu bi odpostal odobrene črtéze in proračune od novih šolskih stavb v Pragi, potem črtéze od mestne ubožnice ter da bi mu poročal o vodovajnih stvareh Praškega mesta. Ker pa je teh črtéev in načrtov preobil, ustreže mestni zastop Praški želji Ljubljanskega zastopa rad tako, da Ljubljana odpošlje v Prago tehniškega strokovnjaka, kateremu bodo dovoljeno, vzeti posnetkov iz Praškega arhiva.

(Lotterija „Narodnega doma“.) Tiskani seznam vseh izzrebanih dobitkov izide v kakih štirih dneh in bodo potem p. n. občinstvu na razpolaganje.

(Včerajšnji ples v Čitalnici) se ni odlikoval po velikem številu obiskovalcev, a plesalo se je mnogo, vztrajno in elegantno.

(Umrl) je v 9. dan t. m. v Zagrebu gospa Rozalija Benigar, rojena Lukež, soproga gimnazijskoga profesorja g. Ivana Benigara.

(Umrl) je včeraj v Velikem Varadinu tamošnji brigadir general Polz pl. Rutersheim po kratkej plučnej bolezni. Pokojnik bil je doma iz Košane na Krajiškem, mej aktivnimi generali jedini Kranjec v armadi. Poveljeval je nad 25 let ogerskemu polku Friderik d' Este št. 51, ki ima svoj nabor v Pečuhu na Ogerskem. Vodil je ta polk v Bosni jako srečno, za kar ga je imenovalo mesto Pečuh svojim častnim meščanom. V kratkem bi bil pokojnik praznoval petdesetletnico svojega vojaškega službovanja. Odlikovan je bil z vitežkim križem Leopoldovega reda, redom železne krone III. vrste in vojaškim zaslужnim križem. Ozeten je bil g. Polz z Ljubljančanko gospo pl. Rutersheim, posestnico hiše v Gospodskih ulicah št. 6.

(Ustrelil) se je včeraj zjutraj ob 4. uri v Lattermanovem drevoredu Eduard Wawrečka, c. kr. asistent tukajšnjega deželnega plačilnega urada in bivši predsednik Maveriske „Ortsgruppe“ nemškega šulferajna. Ustrelil je dvakrat z revolverjem in se tako dobro zadel, da je takoj mrtev obležal. O nagibih samomoru govor se mnogo, pravi povod pa je ta, da je poneveril nekoliko novcev, rekše depozit, mej drugim 240 gld. od Holzapfelnove ustanove, ko je bil v Črnomlji nadomestovalni davčni nadzornik. Ko je iz Črnomlja moral v Ljubljano, dohajale so Wawrečki prepogosto sumne brzojavke in mnoga pisma, ki so ga spominjala na storjene grehe in na poravnjanje. Ker ni mogel poravnati primanjkljajev in ker se je bal preiskave, odtegnil se je samomorom posvetnej pravici, zapustivši veliko dolgov in slab spomin. Pred smrtnjo pa se je še zabaval v tukajšnjej kazini ter v „kneipi“ nemških turnarjev v humorističnem govoru naglašal svoje nemško čustvo. Tudi pri tem samomorilci bilo je opazovati, da nekateri krogi rajši prepričajo službe pustolovnim tujcem, nego poštenim in značajnim domačinom, da se podpira in neguje klečplazstvo čestokrat uradovanju samemu na škodo in da se premnogokrat jenilje v ozir, je li dotičnik pristaš nemčurske stranke. Mnogo je čudnega gradiva iz

življenja tega samomorilca, a ne zdi se nam vredno, da bi tratili prostor.

(Vaclav Brožíkovi večer.) Slovansko pevsko društvo na Dunaji priredi s „Slovansko Besedo“ v ponedeljek 12. januvarja slavnosten večer v čast slavnemu českemu slikarju Vaclavu Brožíku, katerega slike so baš razstavljene v domu umetnij. Umetsnik, ki že dolgo časa biva v Parizu, mudi se nekaj časa na Dunaji ter se bodo osobno udeležili slavnostnega večera. Da bodo ta večer velezanimiv, ni treba posebe omenjati. V sporedu sta tudi dve slovenski pesni.

(Nova skladba.) Dr. B. Ipavec uglasbil je v serce segajoče besede Gorazdove, v 1. štev. „Ljub. Zvona“ priobčene pesmi „Mi vstajamo, mi vstajamo!“ ter skladbo poklonil „Slov. pevskemu društvu v Ptui“. Društvenikom „Slov. pevskega društva“ bodo se skladba razposlala, kakor hitro bodo sekirice gotove. Ptuiski društveniki se že učijo to skladbo in jo bodo najbrže pri koncertu 2. februarja peli.

(Trapisti) kupili so zemljo in razvaline nekdanjega kartuzijanskega samostana v Žičah pri Konjicah. Meseca marca prišlo jih bodo 19 tukaj in pričelo se bodo zidanje in popravljanje.

(Porod na ulici.) Neko služkinjo, ki je bila ravno na potu v deželno porodnišnico, prebiteli so včeraj v Šelenburgovih ulicah porodai popadi. Prenesli so jo v vežo Zupančeve hiše, kjer je kmalu porodila dečka. Odnesli so potem mater in novorojenca v porodnišnico.

(Nesreča na železnici.) V soboto 10. t. m. ob 8. uri zvečer pal je začasni sprevodnik in hišni posestnik iz Ljubljane, Andrej Dimnik, blizu Postojine z voza pod kolesa tovornega vlaka, kateri je nesrečnemu nad 60 let staremu možu razen glave razdrobil vse truplo na kosce.

(Posojilnice) kako vrlo delujejo. Ptuiska posojilnica imela je decembra meseca 4926 gld. 32 kr. dohodkov, 5538 gld. 21 kr. pa izdatkov. V preteklem letu imela je ta posojilnica vključno prometa 107.372 gld. 61 kr. — Posojilnica v Pišecah, ki deluje še le pol leta, imela je 17.121 gld. rezervnemu zakladu.

(Službena znemanja za ženske, ki imajo paziti na železnico.) Zbor železniških ravnateljev učrenil je v 11. dan decembra prošlega leta, da predлага, naj se ženskam v znemanju službe pri železniškem nadzoru daje čez roko rumen ovoj, na njem črno leteče kolo. Trgovinski minister je ta predlog potrdil z odlokom z 29. due decembra pr. leta.

## Razne vesti.

(Potresi na Španjskem.) Kakor počajo brzjavke zadnjih dni, še nemajo ubogi Španci miru pred potresi. Tako se brzjavljiva iz Madrida 9. t. m., da so čutili v pokrajini Malagi zopet potres in da so prebivalci ostavili pokrajino Granado. Zemlja pri vasi Guejavar ponižala se je za 22 m. in reka premenila je svoj tok. 7. t. m. pričel je španški kralj Alfonz v spremstvu svojega ministra notranjih zadev, mnogo senatorjev in poslancev svoje potovanje po Andaluziji. 500 000 frankov namenil je kralj iz svojega premoženja nesrečnim državljanom ter jih sedaj deli sam lastnoričao ubogim rodbinam po ponesrečenih krajih. Ne le po Španiji, posebno v Madridu, tudi drugod v Parizu, Berolini in na Dunaju nabirajo odbori mire darove v nujno pomoč nesrečnim prebivalcem pirenejskega polotoka, od katereh že nekateri gladi in mraza umirajo.

(Nesreča na železnici.) Iz Buenos-Ayres se poroča 5. t. m., da se je na južni železnici prijetila grozna nesreča. 20 osob je deloma mrtvih, deloma teško ranjenih.

(Židovski izgredi) po Rusiji množe se dan na dan. Tako se iz Odese poroča, da se je nedavno preko 2000 židov zbralo pred tamošnjim policijskim poslopjem z namenom, da bi mej izgredom oprostili štiri zaprte žide. Ker silnemu izgredu policija sama ni bila kos, poklicali so na pomoč še vojake, katerim se je velelo streljati mej izgredni. Smodnik in svinčene kroglice pa židom neso dišale, razpršili so se, a mnogo glavnih osnovateljev izgreda in razgrajalcev so prijeli in zaprli. — V Kišenjevu so pa židje pred kratkim nekega policijskega uradnika na javnej ulici napali in žalili, ker je policijsko oblastvo žide svarilo radi mnogih nespodobnosti.

(Polk-dedič.) Kakor se poroča iz Pariza, podedoval je vojaški peš-polk v Carcassonne 200 000 frankov. Mati generala Aymard-a, baronica Aymard, umrša 4. t. m. volila je namreč ta znesek peš-polku št. 63, kateremu poveljnik je bil njega dni njen sin. Srečnim dedičem naznani je že vojško poveljništvo to redko in preveselo vest. A nastalo je v merodajnih vojaških krogih kočljivo vprašanje, kaj početi s podedovanimi 200.000 fr.

## Loterija „Narodnega doma“.

Pri žrebanji dobitkov „Narodnega doma“ zadele so nadalje dobitke naslednje številke:						
66021	95834	55057	71504	69411	5319	
88494	64644	30219	84924	60780	24940	
51768	22038	25744	79041	1485	44991	
92197	85954	92773	39677	85078	32009	
91732	45935	81585	98416	33488	21455	
5573	25082	72465	48031	40164	29203	
22070	87435	44450	86186	24630	38889	
35454	49886	78525	23923	57529	34916	
26980	57400	72912	54874	32672	96767	
91015	47498	98372	57893	80809	8229	
67040	63667	2794	24033	12742	34849	
85291	78767	52278	82406	1296	27842	
15729	22660	43137	25230	95624	21386	
32123	13536	28218	50121	58374	15787	
35918	53780	76474	15674	71001	30220	
16553	18438	44223	57413	41892	88275	
46194	74327	39025	69470	87469	32898	
15572	39535	97700	88373	88675	12575	
72313	88215	35661	78854	62307	51417	
53299	86538	28404	98287	12913	49269	
75860	83972	56866	12536	78989	7861	
16915	52966	47030	66098	30412	24173	
36055	52921	19963	1726	11674	7601	
48526	20109	27140	386	92959	67898	

(Dalje prih.)

### Loterijne srečke 10. januvarja:

Na Dunaji:	32,	56,	79,	71,	23
V Gradci:	60,	22,	24,	54,	62.

### Tržne cene v Ljubljani

dné 10. januvarja t. l.

	gl. kr.	gl. kr.	
Pšenica, hktl.	6 50	Špeh povojen, kgr.	— 72
Rež,	5 4	Surovo maslo,	— 84
Ječmen,	4 55	Jajce, jedno . . . .	— 35
Oves,	2 92	Mleko, liter . . . .	— 8
Ajda,	4 55	Goveje meso, kgr.	— 64
Proso,	5 85	Teleće . . . .	— 70
Koruzna,	5 40	Svinjsko . . . .	— 54
Krompir,	2 86	Kostrunovo . . . .	— 36
Leča,	8 —	Pišanec . . . .	— 45
Grah,	8 —	Golob . . . .	— 17
Fizol,	8 50	Seno, 100 kilo . . . .	— 169
Maslo,	kgr. — 92	Slama, . . . .	— 151
Mast,	— 82	Drva trda, 4 metr. . . .	— 780
Špeh frišen,	— 54	„ mehka, . . . .	— 520

### Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Močina v mm.
1. jan.	7. zjutraj	737-67 mm.	— 5-6°C	sl. szh.	obl.	0'00 mm.
2. pop.		737-18 mm.	— 3-2°C	sl. svz.	jas.	
9. zvečer		735-79 mm.	— 5-8°C	sl. svz.	obl.	
11. jan.	7. zjutraj	730-03 mm.	— 10 0°C	sl. svz.	obl.	18'00 mm.
	2. pop.	725-72 mm.	+ 0 8°C	sl. zah.	obl.	
	9. zvečer	724-11 mm.	+ 0 8°C	sl. vzh.	obl.	snega.

Srednja temperatura obeh dñih je znašala — 4-9° in — 2-3°, za 2-3° in 0-2° pod normalom.

### Dunajska borza

dné 12. januvarja t. l.

(Izvirno teleografsko poročilo.)

Papirna renta . . . . .	83 gld. —	kr.
Srebrna renta . . . . .	83	95
Zlata renta . . . . .	105	40
5% marčna renta . . . . .	98	40
Akcije narodne banke . . . . .	865	—
Kreditne akcije . . . . .	295	70
London . . . . .	123	75
Napol. . . . .	9	79
C kr cekini . . . . .	5	80
Nemške marke . . . . .	60	40
4% državne srečke iz 1. 1854	250 gld.	126
Državne srečke iz 1. 1864	100 gld.	171
4% avstr. zlata renta, davka prosta . . . . .	105	40

Boljši od vseh podobnih izdelkov, němajo te pastilje *ník skodljivega v sebi; najuspešnejše* se rabijo zoper bolezni v organih spodnjega dela telesa, prehajalo mrzlico, bolezni na koži, v možanjih in ženskih bolezni; čistijo kri in lehko odpravljajo blato. Ni ga zdravila, ki bi bilo boljše in pri tem popolnem neškodljivo zoper.

### telesno zapretje,

gotovi vir vseh bolezni. Ker so posladkorjene, uživajo jih radi tudi otroki. Te pile so odlikovane z jasnim pismom dvornega svetnika Pitha.

Jedna skatljica s 15 pilami veja 15 kr. — Zavitek, osem skatljic skupaj, 120 pil, velja samo 1 gld. a. v.

**Svarjenje!** Vaška skatljica, ki nema firmo: *Apotheke sum heiligen Leopold* in na zadnji strani nase varstvene znamke, je ponarejena, ter svarimo, naj se ne kupuje.

*Paziti se mora dobro, da kdo ne dobi stabege, ne upliva nega ali celo skodljivega izdelka.* Vsakdo naj izrečno zahteva Neusteinovih Elizabetinih pil, te imajo na zaviku ter navodilu za prav poleg stojeci podpis.

Glavna zaloga na Dunaju: Apotheke „sum heiligen Leopold“ des Ph. Neustein, Stadt, Ecke der Planken- und Spiegelgasse.

Za 1 gld. 15 kr. pošljemo franko jeden zavitek.

Ogrska zlata renta 6%	123	gld. 15	kr.
" papirna renta 4%	96	20	"
" štajerske zemljišč odvez oblig	91	80	"
5% obč avstr 5% zlati zast listi	104	75	"
Prior. oblig Elizabethine zapad železnice	116	—	"
Prior. oblig Ferdinandove sev. železnice	112	30	"
Kreditne srečke . . . . .	106	—	"
Rudolfove srečke . . . . .	100	50	"
Akecije anglo-avstr. banke . . . . .	10	19	"
Trammway-društ velj 170 gld a. v. . . . .	120	25	"
	210	75	"

**Odvetniški koncipijent,**  
imejoč pravo zastopati, isče službo. — Dopisi upravnemu  
„Slovenskemu Narodu“. (27-1)

### Kovačija v Kranji

se odda v **majem** izvrenemu kovaču, kateri se mora skazati s koncesijo za podkovanje konj. — Ponudbe vsprejemajo Jozef Babić v Kranji. (29-1)

### Prava marzeilska galerta

je najgotovješ, najhitrejše in najcenejše sredstvo za **čistenje in zboljšanje vina** in jamic se za **najboljši uspeh**; dobiva se pri (30-1)

**A. HARTMANN-u,**  
v Ljubljani, Tavčarjeva palača.

### Razpis

službe občinskega zdravnika v **Podgradu** (Castelnuovo) z letno plačo 600 gld. — Prosilci naj pri župnu v Podgradu ulože svoje prošnje s spisi vred v **šestih tednih**. Prosilec mora biti ali slovenskega ali pa hrvatskega jezika zmožen. — Natančneje o tej službi izve se pismeno ali ustmeno pri **J. Jaksetiču**, načržupanu v Podgradu.

Podgrad, dné 3. januvarja 1885.

**J. Jaksetič,**  
podžupan.

### Priznano nepokvarjene, izvrstne

## VOŠČENE SVEČE

izdelujejo (750-9)

**P. & R. Seemann v Ljubljani.**

**Mejnarodna linija.**  
Iz Trsta v Novi-Jork naravnost.  
Veliki prvorazredni potovalci te linije vozijo redno v Novi-Jork in vsprejemajo blago in potnike po najnižjih cenah in z najboljšo postrežbo.

**V NOVI-JORK. — Odhod iz TRSTA.**

Parnik „Germania“, 4300 ton, okolo 15. jan. 1885.

Kajuta za potnike **200 gold.** — Vmesni krov **60 gold.**